

# A repülés – egy európai történet

Fliegen – Eine europäische Geschichte - ezzel a címmel fut már harmadik éve sikeresen az Európai Unió egyik nemzetközi Comenius projektje. Hét ország egy-egy középiskolájának tanárai és diákjai vesznek részt a munkában és gyűlnek össze évente egyszer egy tanári és egyszer diáktalálkozóra, ahol egyéni munkájukról számot adnak, és a soron következő feladatokat megtervezik. A találkozó célja mindemellett az európai fiatalok együttműködő képességének fejlesztése, egymás kultúrájának megismerése és a nyelvi korlátok legyőzése. A Prohászka Ottokár Katolikus Gimnázium a kezdetektől részt vesz a projekt munkájában. A három év záróakordjaként az utolsó találkozó napján áprilisban Málta ad otthont, ahol a 2006-2007-es tanév munkáját bemutató, 11 diák viszi magával a Fliegen-projekt csapatának „termését”, többek között ezt a cikket is, melynek megírásához Lów Gyulával, a Farkashegyi Repülőtér karbantartójával beszélgettem.

Hetvenhat éve már, hogy 1930-ban a Budakeszi és Budaörs között fekvő Farkashegyi (magán)repülőtérre elkezdődött a magyar vitorlázórepülés története. Pontosabban akkor még csak a dombok közti katlanban, ahol a vitorlázó repülőket kiválóan tudták reptetni az akkor szokásos gumikötéles indítási módszerrel. Jóllehet, ez volt az egyetlen módszer, amit azon a dimbes-dombos terepen alkalmazni lehetett. A vitorlázó repülőket ugyanis háromféleképpen indíthatók: 1. a gumikötéles, amikor 4-5 ember karnyi vastagságú gumikötél lendíti a levegőbe a repülőgépetestet 2. a csörlés, amikor a vitorlázógép orrába egy drótkötélet akasztanak, amit a felszállópálya másik végén lévő forgódob felcsévél, így húzva fel a gépet. Ezzel a

módszerrel 250-400 m magasság érhető el 800 m-nyi kötéllel. 3. a géptest vontatásos levegőbe emelése, amikor is a vitorlázó repülőt egy motoros gép repíti a magasba. Mivel a reptéren nincs betonos kifutópálya, eléggé behatárolt a befogadóképessége. Bár van előnye a füves kifutópályának is, azért sok gond is van vele: göröngyös, legfeljebb 10-15 tonnás súlyt bír el, olvadáskor elsüllyed benne a repülő kereke. Na meg az itteni füves kifutópálya csak 1 kilométeres, ami nagyobb gépeknek édeskeves.

A reptér csak a 60-as években, egészen pontosan 1962-ben költözött mai helyére, azóta folynak itt reptetések és kiképzések. A hangár motoros és vitorlázó repülőknél ad helyet, amelyek vagy magántulajdonban, vagy klubtulajdonban vannak. Jelenleg két klub használja a repteret, de a mindenkor tulajdonos a Budakeszi Önkormányzat, amely sem anyagi hozzájárulással nem segíti a repteret, se nem üzemelteti. Ez ugyanis a használók dolga, ami itt a repülési feltételek biztosítását jelenti. Vagyis: a reptér teljes területét (41 hektár – 31 óra fűnyírás) és az épületeket karbantartani. Bár a reptér állami támogatást nemigen kap, a tarifák alacsonyok, a tagsági díj havonta felnőtteknek 3.700, diákoknak 2.700 forintba kerül.

Egyre többen választják a sportrepülést/vitorlázó vagy sárkányrepülést hobbijuknak, pedig nem egy olcsó mulatság! Emelt szintű és igen alapos kiképzés után kaphat az ember A, B illetve C típusú vizsgát, ami előtt persze több komoly alapfeltételnek is meg kell felelni: csak a 14. életévét betöltött, orvosilag alkalmas és magyar állampolgár sportrepülhet. A kezdőknek először is 57 felszállást kell elvégezniük, repüléselméletet kell tanulniuk, ez gyakorlatilag egy tematikai alapfokú (A típusú) vizsgának számít. Az alapfok utáni szint a B típusú vizsga. Ez 5

egyedüli, tehát oktató nélküli felszállást jelent. Ennek a vizsgadíja kb. 70.000 Ft. A következő és egyben legmagasabb szintű vizsga a C típusú, ami (legalább) 10 perc egyéni – tehát oktató nélküli repülést feltételez, az ára 210.000 Ft. Ha a vizsgák költségét már kifizettük, igazán csekélység a (klubtulajdonban lévő) repülő bérlete, ami 1.800 Ft óránként, plusz hogy a repülőt a levegőbe emeljük – vontatással vagy csörléssel, egyaránt 3.200 Ft. Ez elég szép summa, de aki már repült, azt mondja, megéri, mert ez az érzés pótolhatatlan. Az izgalom társul a hihetetlen szabadságérzettel.

Az érzés persze nyilván régen is ugyanez volt, csak az árak nőttek meg azóta. 1989 előtt a repülés, ejtőernyőzés gyakorlatilag ingyenes volt, vagy legalábbis csekély összeget kellett csak fizetni érte, mert az egész az MHSZ (Magyar Honvédelmi Szövetség) kezében, nem pedig klubtulajdonban volt. Persze akkor még nem is voltak olyan szigorú előírások, mint most. Ma a szakképzett pilóták ugyanis Pilótaképző Főiskolára járnak, rendszeres orvosi vizsgálatoknak vetik őket alá. A mérce nagyon magas, az IQ szintjüknek is a megfelelőnek kell lennie, és minimum egy nyelvvizsga szükséges. Az már csak szinte ráadás, hogy minden típusú géphez külön elméleti és gyakorlati típusvizsga szükséges, mielőtt még bárki azt hinné, hogy pilótának lenni egyszerű dolog.

Mindenesetre a repülés élménye – akár utasszállítón, akár vitorlázórepülőn – hatalmas, mindegy, hogy az illető éppen az utas vagy a pilóta.

Nem csoda, hogy az ember már évezredek óta vágyik a magasba. Vágyik a határtalan szabadságra – arra, amit a földön sohasem tapasztalhat. Szárnyalni akar. 'Az ember madár akar lenni...'

Danics Rebeka, 11.a

[Prohászka Ottokár Katolikus Gimnázium]

## Farsang farkán

Híven a korábbi két év hagyományaihoz, felvonulással egybe kötött, fergeteges télbúcsúztatót tartottak február 18-án Budakeszin.

A Dafke Alapítvány kezdeményezésére két évvel ezelőtt nagy sikerrel beindított farsangi felvonulás idén anyagi támogatás hiányában ugyan megingott, de a hagyományhoz ragaszkodó, lelkes budakeszi polgárok összefogásával mégiscsak megvalósult, s két hetes kemény szervező munkát követően a rendezők a korábbi években megszokott sikereket idén is elkönnyvelhették.

A lovasszekér vezette menet az általános iskolától indult el lefelé, majd a Fő utcán föl a művelődési központ parkolójáig, ahol már lobogó tűz, pirosra sült malac, forralt bor, tea, zsíros kenyér és fánkok



várták a Csoma Gergely kikiáltó vezetőket. Az ételek jelképes áron kelttek el, a bevételt a jövő évi farsangi felvonulásra tartalékolják a szervezők. Népi muzsika, kiszabás égetés, jelmezzseregy után táncszállal zárult a téltemető farsangi vigasság.

Ettől az évtől a Budakeszi Kultúra Alapítvány vállalja a védnökséget a rendezvény felett, melyet minden évben a farsangi időszak utolsó vasárnapján tartanak majd.

Az idei rendezvény szervezői és támogatói: a Budakeszi Kultúra Alapítvány, a Dafke Alapítvány, a Jobb Kor és a Fűzfa polgári körök, Tagai István polgármester, Agócs Gergely dudás, Csoma Gergely kikiáltó, Forró Gábor, Horváth Jenő, Kerényi Róbert népzeneész, a

Kompánia Színházi Társulat, Mohácsi Kálmán, Móczár Gábor, Nadas Anna és Bechtold Gábor, Pataky Huba, a Rojtos együttes, Simon Zsolt, Szirmák Eszter, Vecsey Zoltán, Vukov Móniék és tulajdonképpen mindenki, akik részt vettek a rendezvényen.

